

Studie- en loopbaansucces en voorlichting over tussenjaar

Daniëlle Vogels, 17 oktober 2024

oprichter Tussenjaar Kenniscentrum

voorlichter studiekeuzebegeleiders vanuit Wageningen University & Research

Steeds vaker niet meteen doorstuderen:

Percentage scholieren dat na het behalen van het havo of vwo-diploma in het aansluitende schooljaar niet is ingeschreven aan een door de overheid bekostigde onderwijsinstelling ([Bron: CBS](#))

Examenjaar	havo	vwo
2010/2011	13,8%	17,0%
2022/2023	19,6%	23,3%

MBO: 40% - 45% van de studenten met een mbo-4 diploma stroomt al dan niet direct door naar het hbo

Bron: [Doorstroom en aansluiting tussen mbo en hbo | Onderwijskennis](#)

Start bachelor na een tussenjaar:

Jaar instroom	2023/2024
Mbo-gediplomeerden	16,1%
Havo-gediplomeerden	16,4%
Vwo-gediplomeerden	19,7%

Bron: DUO

Kansenongelijkheid hoger onderwijs:

Minder kans op studiesucces voor studenten:

- Met ouders uit de laagste inkomensgroep
- Met ouders die zelf niet studeerden
- Met een niet-westerse migratieachtergrond

Bron: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-ab5c30274c80e36745c59832ed48ffe9d7397d79/1/pdf/monitor-beleidsmaatregelen-hoger-onderwijs-2021-2022.pdf>



Kansenongelijkheid en studiekeuze:

- *Studenten met een niet-westerse migratieachtergrond hebben 75% meer kans op uitval of switch dan Nederlandse studenten...*
- *‘Niet alleen de achtergrondkenmerken van studenten, maar ook de achterliggende redenen van hun studiekeuze en hun motivatie spelen een grote rol bij rendement.’*

Bron: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/001/249/original/Verdiepings_document_-_Studentsucces.pdf?1630071689 (2021) (pagina 4).

Invloed ouders:

- ‘....Deze jongeren vinden de inhoud van de studie belangrijk, maar *laten extrinsieke overwegingen, mede onder druk van hun ouders, meer meewegen* dan autochtone Nederlanders.
- ‘....*stimulans of gevoelde druk vanuit het thuisfront vergroten de kans op uitval*’!

Bronnen: https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/001/249/original/Verdiepingsdocument_-_Studentsucces.pdf?1630071689 (pagina 4).

<https://www.han.nl/nieuws/2021/07/studiekeuzeproces-in-het-hoger-onderwijs/Huilend-heb-ik-me-aangemeld-studiekeuzeprocessen-in-het-hoger-onderwijs.pdf>

Vaakst een tussenjaar:

- Jongeren met ouders uit hoogste EN LAAGSTE inkomensgroep.
- ‘Mogelijk zien we in deze uitersten zowel de mogelijkheid tot het nemen van een tussenjaar als het zich gedwongen voelen tot het nemen van een tussenjaar weerspiegeld.’

Bron: [‘In- en doorstroommonitor hoger onderwijs 2009 – 2018’](#) (pagina 30)



Tussenjaar Kenniscentrum

Onafhankelijk en deskundig

Onderzoeken naar effecten tussenjaar

Wat levert een tussenjaar op, als je het vergelijkt met doorstuderen? Wat doet dit met de kans op studiesucces in het hoger onderwijs? Of met de kans op een fijne loopbaan?

Helaas is hiernaar nog weinig goed onderzoek verricht. Deze pagina geeft hierover informatie. Het Tussenjaar Kenniscentrum wil onder meer zorgen voor meer en beter onderzoek naar dit onderwerp. Maar het zal altijd zo blijven dat je niet kunt voorspellen welke effecten een tussenjaar precies op jou zal hebben. Want dit hangt natuurlijk af van hoe je dat jaar invult. Risico's die hieraan zijn verbonden, kun je in elk geval beperken met een [goede voorbereiding](#).

Studiesucces en eindexamencijfer

Bij de 'In- en doorstroommonitor hoger onderwijs 2009-2018' van het ministerie van Onderwijs is speciaal gekeken naar jongeren die een tussenjaar namen. Hierin wordt opgemerkt 'dat het al dan niet nemen van een tussenjaar niet of nauwelijks invloed heeft op het percentage uitval en switch, twee indicaties van een 'verkeerde' studiekeuze. Er is in dit onderzoek niet gekeken of tussenjaren wel invloed hadden op het verdere studiesucces.'

Effecten van verschillende invullingen van een tussenjaar zijn daarbij ook niet onderzocht. Wel is gekeken naar welke jongeren een tussenjaar nemen. 'Vrouwen, jongeren met een westerse migratieachtergrond, jongeren uit een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied) en jongeren met een laag eindexamencijfer

[Link naar deze pagina](#)

RISICO'S?



Gemiddeld stopt 30% eerstejaars:

- **Universiteiten: 25%** (17% switch + 8% uitval)
- **Hbo's: 34%** (19% switch + 15% uitval)



Bron [Monitor beleidsmaatregelen hoger onderwijs 2022-2023 | Rijksoverheid.nl](#)

Belangrijkste redenen studiestop:

- De verwachting is niet uitgekomen (51%)
- De manier van onderwijs sloot niet aan (37%)
- De studie was te zwaar (33%)
- Onvoldoende gemotiveerd (27%)

Bronnen: [Onderwijskennis.nl](https://onderwijskennis.nl) over toegankelijkheid HO

en [Monitor beleidsmaatregelen hoger onderwijs 2022-2023](https://monitor.beleidsmaatregelen.hogeronderwijs.nl) | [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl)

Checklist goed gefundeerde studiekeuze:

- Je hebt ook gekeken naar een flink aantal andere studies
- goed verdiept in inhoud en opzet van de studie
- een beeld van werk dat je daarna kunt doen
- goed vergeleken met andere studies
- deelgenomen aan een meeloopdag
- en je bent gemotiveerd om met de studie te starten!

Gratis e-gids Studiesucces en tussenjaar: kansen en gevaar

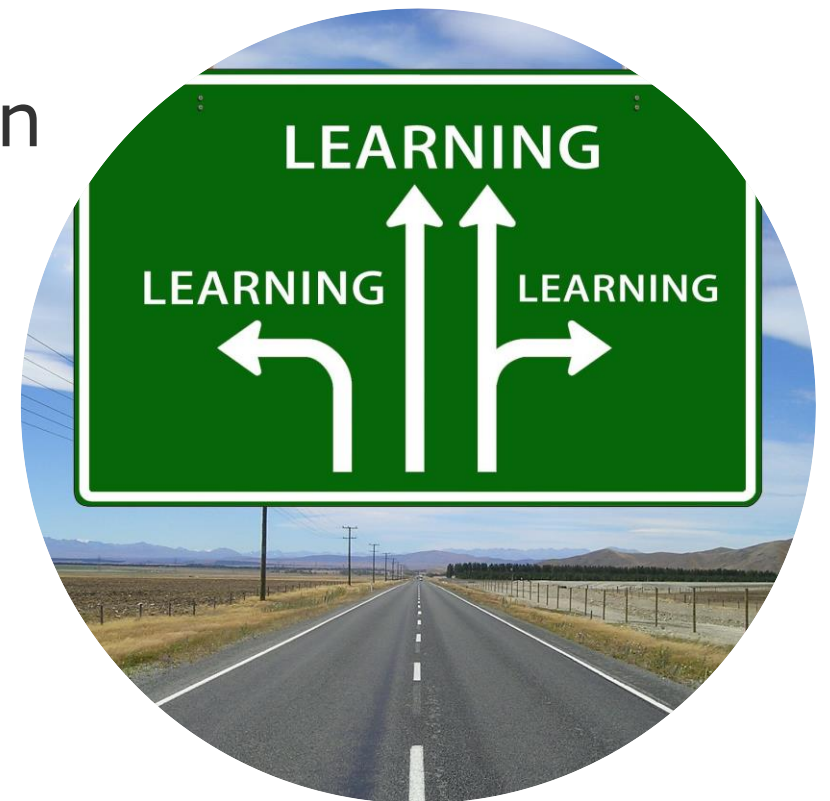
(leestijd +/- 15 minuten)

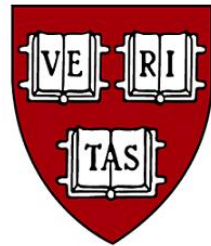


[Download hier](#)

Nodig om succesvol te kunnen studeren:

- ✓ Motivatie
- ✓ Goed gefundeerde studiekeuze
- ✓ ZELFdiscipline en doorzettingsvermogen
- ✓ Goede mentale gezondheid
- ✓ Zelfstandigheid
- ✓ Studievaardigheden
- ✓ Geld...



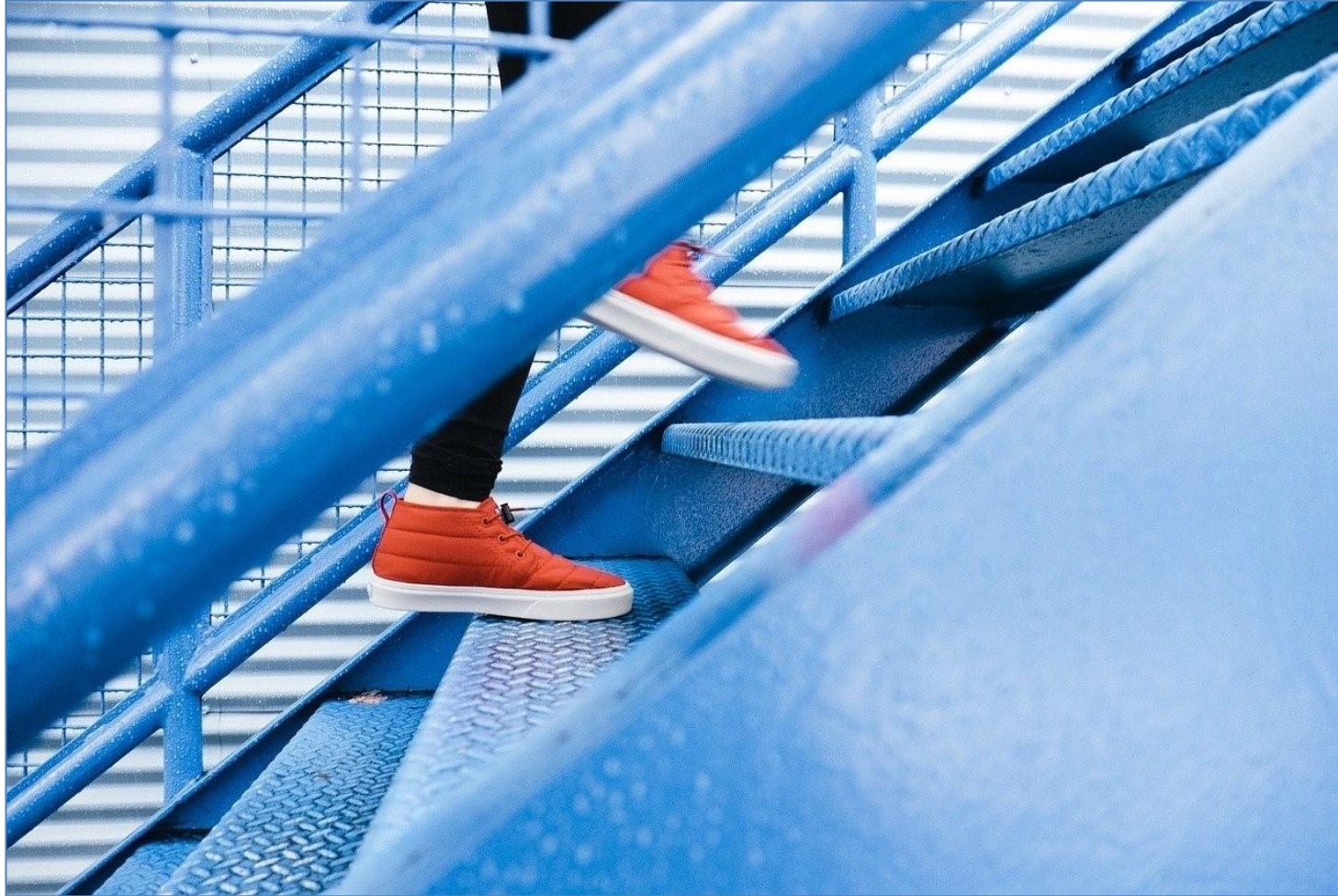


HARVARD
UNIVERSITY

[‘Time Out or Burn Out for the Next Generation’](#)

(scroll een stukje naar beneden voor artikel)

Tussenjaar en baankansen?



Start met studeren als je:

- ✓ Breed hebt georiënteerd.
- ✓ Een studie hebt gevonden die je interessant vindt en je goed in hebt verdiept.
- ✓ Echt zin hebt om hiermee te starten.



Gratis e-gids 'studiekeuze en tussenjaar' voor ouders en onderwijsprofessionals *(met prof.dr. Marinka Kuijpers leestijd +/- 20 min)*

Lesinstructie ExpertisepuntLOB

Toekomstdenken

Heb je je middelbare
school diploma?
Dan zijn er drie wegen:



Tussenjaar invullen?

➤ Rijksoverheid.nl: [Tussenjaar nemen: wat moet ik regelen?](#)

12 maart 2025:

gratis online workshop Tussenjaarplan



Gratis webinars voor ouders en studiekiezers:

- 13 november 2024: Slim oriënteren
- 11 december 2024: Ontdekken welke studie past
- 22 januari 2025: Wat te doen bij studiekeuzestress?
- 12 februari 2025: Studiekosten en –financiering
- 12 maart 2025: Workshop Tussenjaarplan

[Schrijf hier in](#)

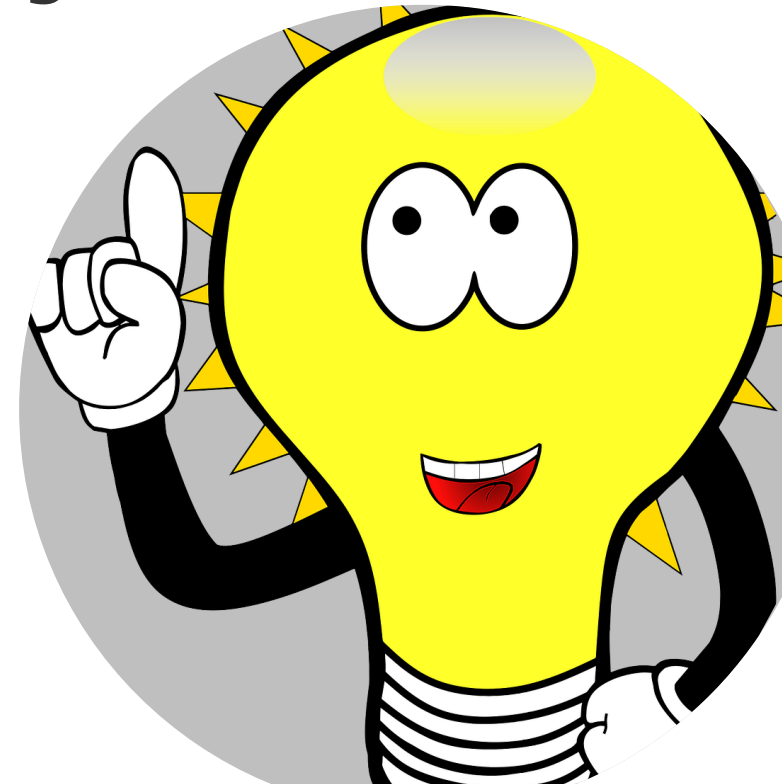


Gratis persoonlijke e-gids Keuzekracht:

- voor studie en andere lastige keuzes
- met tips en voorbeelden van Daniëlle Vogels

[Download hier](#)

(leestijd +/- 15 minuten)



Workshop Plezier in LOB voor mentoren

- op school, voor 30 mentoren
- ongeveer 2 uur, afstemming met decaan
- kosteloos
- [klik hier voor meer informatie](#)



Voor decanen, mentoren, ouders en studiekiezers:

- Blog Studiekeuzekind
- Nieuwsbrief (4x per jaar)



Uitnodiging bezoek WURcampus

Voorbeeld mogelijkheden:

- voorlichting over bachelors door studenten
- campustour door studenten
- cursus workshop Tussenjaarplan door Daniëlle

Vragen of PPT ontvangen?

danielle.vogels@wur.nl